

DROGY

- jsou chemické látky, které ovlivňují fyzický a psychický stav člověka.

Aplikace: ústy, vdechování nebo vstřikování injekčními stříkačkami.

Nejčastěji zneužívanými návykovými látkami: alkohol, nikotin, kofein.

Lidský organismus si sám dokáže vytvořit látky podobné drogám. Nazývají se **endorfiny**, jsou produkovány v mozku a mají podobný účinek jako morfin. Způsobují dobrou náladu, pocit štěstí, omezují vnímání bolesti.

Všechny drogy bez výjimky jsou ve svých výsledcích škodlivé a většinou návykové!!!

Rozdělení drog:

míra rizika	tvrdost	zástupci
vysoká	tvrdé	toluen, heroin, morfin, crack, LSD
vysoká až střední	tvrdé	lysohlávky, kokain, pervitin
střední	tvrdé	alkohol, extáze, efedrin, kodein
relativně malá	měkké	marihuana, hašiš, kokový čaj
malá	měkké	káva, čaj

Přehled drog, u kterých vzniká psychická závislost

Produkty z konopí

- **marihuana** – sušené a rozmělněné listy konopí
- **hašiš** – lisovaná pryskyřice konopí
- konopí se zneužívá kouřením, formou tzv. jointů
- účinky: změny nálady, euforie, poruchy vnímání, smyslové halucinace, zkreslené vnímání prostoru a času
- rizika: neschopnost soustředění, přeludy, náchylnost k infekcím, poškození sexuálních schopností, riziko vzniku nádorových onemocnění
- účinné látky z konopí se používají i jako součást léčiv: např. proti roztroušené skleróze, epilepsii, tým českých lékařů objevil příznivé látky z konopí při léčbě Parkinsonovy choroby, masti z konopí se používají proti bolestem páteře a svalovým křečím.

LSD

- vyrábí se z alkaloidů, které produkuje malá houba, paličkovice nachová
- patří mezi tzv. halucinogeny
- účinky: zrakové, sluchové a tělesné halucinace
- rizika: duševní choroby

Extáze

- patří mezi tzv. taneční drogy
- účinky: podpora fyzické aktivity, pocit obrovského množství energie
- rizika: nebezpečná v kombinaci s alkoholem a dalšími drogami, vyvolává dehydrataci až selhání ledvin, výrazné zvýšení teploty (až na 40⁰ C)

Mezi halucinogeny patří i další látky obsažené v některých houbách, např. lysohlávkách. Vyvolávají euforii, pocit duševní pohody, barevné vidiny. Postupně vzniká psychická závislost, která může vést k rozvoji duševních chorob.

Halucinogeny se vyskytují přibližně u sto padesáti druhů rostlin. Téměř sto třicet druhů roste na východní polokouli, zejména v oblastech Latinské a Jižní Ameriky. Významný je výskyt kaktusech.

Mezkalin

- první objevený halucinogen
- tvoří až 30 % ze šedesáti různých alkaloidů ježunky williamsovy (kaktus)

Přehled drog, u kterých vzniká psychická a fyzická závislost

Heroin

- v surovém stavu je to hnědá, krystalická látka, která je derivátem morfinu
- je dobře rozpustný v tucích, proto snadno proniká do mozkových buněk, kde je přeměněn na morfin
- při vstříknutí rozpuštěného heroínu do žil dochází k účinku na organismus již během 7-8 sekund, za asi šest hodin od poslední dávky se u závislého narkomana objevují abstinenční příznaky
- závislost na heroínu může vzniknout už po jediné dávce!!!
- účinky: silná euforie
- abstinenční příznaky: úzkost, nevolnost, silné bolesti ve svalech, kostech, křeče dolních končetin

Kokain

- alkaloid z listů jihoamerického keře kokainovníku pravého
- droga bohatých
- jihoameričtí indiáni listy koky žvýkají
- nejrozšířenější je šňupání čistého kokainu
- má schopnost znecitlivovat tkáň – jde o tzv. lokální anestetikum

Smícháním kokainu s hydrogenuhličitánem sodným (jedlá soda) nebo hydroxidem vápenatým vzniká **crack**. Ten se nejčastěji aplikuje kouřením.

- účinky kokainu, cracku: euforie, veselost, družnost, touha po pohybu

- rizika: poruchy srdeční činnosti i a dýchání, ochrnutí dýchacího centra v mozku

Pervitin

- je považován za českou drogu, protože Češi vynalezli jednoduchý způsob přípravy
- účinky: zvýšená fyzická a psychická výkonnost, hovornost, odstranění únavy
- rizika: těžké psychické poruchy, hluboké změny v chování, pocit ohrožení, deprese, úzkosti, nedůvěřivost, agrese, sklon k sebevraždě

PCP (andělský prach)

- jedna z nejnebezpečnějších drog, původně se používal jako znečítlivující látka ve veterinárním lékařství
- forma: spreje, pilulky, čípky, injekce, šňupání
- nižší dávka: euforie, neklid
- vyšší dávka: záchvaty zuřivosti, sebepoškozování (necítí bolest), ospalost, křeče, smrt nastává v důsledku ochrnutí dýchacího centra v mozku

PCP v tabletách

Podobně jako závislost na drogách je i závislost na určitém druhu léků. Jedná se hlavně o léky s tlumivými účinky na nervovou soustavu a léky ovlivňující psychiku člověka (Rohypnol, Diazepam, Hypnogen, Stilnox, Meproamat).

ROZDĚLENÍ DROG

1. Organická rozpouštědla

- alkohol, ředidla, lepidla, rozpouštědla (toluen)

2. Stimulační drogy

- povzbuzují činnost organismu – nikotin, kofein, kokain, pervitin

3. Tlumivé látky

- mají uklidňující účinky na organismus, tlumí činnost CNS – např. léky na spaní

4. Konopné drogy

- připravují se z konopí – marihuana (sušené a rozmělněné listy konopí) a hašiš (lisovaná pryskyřice konopí)

5. Halucinogeny

- způsobují barevné vidění, sluchové halucinace, snižují pocit únavy – extáze, lysohlávky, LSD

6. Narkotika (opiáty)

- opium, heroin